

Raadsinformatiebrief

Datum	15 oktober 2019	Zaaknummer	
		Portefeuille	Economie, innovatie en financiën J.H.M. Goijaarts
Onderwerp	Septembercirculaire 2019		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

De uitkomst van de septembercirculaire 2019

Aanleiding

Onlangs is de septembercirculaire 2019 ontvangen. In dit voorstel wordt duidelijkheid verschaft over de verschillen tussen de septembercirculaire 2019 van de algemene uitkering voor de jaren 2019 tot en met 2024 ten opzichte van de meicirculaire 2019.

Kernboodschap

Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2019 ontvangen. Dit is na de meicirculaire 2019 de 2^e van dit jaar. De septembercirculaire is de vertaling van de miljoenennota. Deze circulaire bevat een onderuitputting op de rijksuitgaven, met name op het gebied van Infrastructuur en Defensie, in 2019. Vanaf 2020 neemt de algemene uitkering fors toe. Dit komt met name door de extra middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor het woningmarktpakket.

Uitgangspunten oormerken van middelen uit algemene uitkering

Bij de uitgangspunten van de begroting 2018 is voorgesteld om de volgende werkwijze te hanteren voor het oormerken van middelen uit de algemene uitkering:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld algemene uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen het taakveld. Bij de kadernota/programmabegroting vindt dan integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.
- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geoormerkt zijn ook de verhoging/verlaging oormerken.

- In principe aanvullende middelen sociaal domein oormerken. Dit uitgangspunt verder uitwerken bij de evaluatie van de reserve sociaal domein bij de jaarrekening.

Hieronder worden per onderdeel de mutaties in de septembercirculaire 2019 toegelicht.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Door de continue bijstellingen van de (landelijke) aantallen vindt er bij iedere circulaire een aanpassing van de uitkeringsfactor plaats.

Voor een aantal maatstaven (met name vanuit de vanaf 2019 overgehevelde middelen sociaal domein naar de algemene uitkering) zijn nu voor het eerst actuele gegevens ontvangen. Tot nu toe waren deze gebaseerd op peildatum 1 januari 2017. Hierdoor heeft de actualisatie van deze maatstaven een grotere invloed op de wijziging van de uitkeringsfactor.

De financiële gevolgen hiervan zijn per jaar weergegeven in het financieel overzicht.

Accres ontwikkeling

De accres ontwikkeling, de jaarlijkse voeding van het gemeentefonds, voor 2019 is bij de septembercirculaire 2019 ten opzichte van de meicirculaire 2019 negatief. Dit komt door lagere rijksuitgaven op het gebied van Infrastructuur en Defensie dan begroot. De daling van het accres is voornamelijk eenmalig omdat de investeringswerken worden doorgeschoven naar volgende jaren.

Het accres vanaf 2020 is verhoogd. Dit komt met name door de extra middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor het woningmarktpakket. Daarnaast zijn in 2020 de index voor loon- en prijsstijgingen iets verhoogd.

De financiële gevolgen hiervan zijn per jaar weergegeven in het financieel overzicht.

Hoeveelheidsverschillen (aanpassing maatstaven Meierijstad)

Door de continue bijstelling van de (eigen) aantallen bij de diverse maatstaven (bijvoorbeeld inwoners, bijstandsontvangers etc.) vindt er een aanpassing plaats van de hoogte van de algemene uitkering. De aanpassingen van de maatstaven zijn op basis van informatie van het ministerie en het CBS die regelmatig ververs worden.

De financiële gevolgen hiervan zijn per jaar weergegeven in het financieel overzicht.

Loon- en prijsontwikkeling

Aan de hand van de meicirculaire 2019 is er voor de jaren 2020 en verder een stelpost voor loon- en prijsontwikkeling opgenomen. Dit is gebeurd op basis van loon- en prijsindexaties. Bij de septembercirculaire zijn deze loon- en prijsindexaties voor 2020 verhoogd. Daarom wordt ook de stelposten die zijn opgenomen bij de begroting 2020 voor loon- en prijsontwikkeling verhoogd met een bedrag van € 242.000.

Verlaging aardgasbaten

Doordat het Rijk minder gas gaat winnen leidt dit tot een verlaging van het accres. Dit heeft een structureel effect van € 120 miljoen. In de septembercirculaire is hiervan € 40 miljoen structureel ingeboekt. Het overige deel wordt waarschijnlijk in de meicirculaire 2020 verwerkt. Wij stellen voor om voorzichtigheidshalve niet te wachten op de meicirculaire 2020 en deze verlaging van het accres nu alvast te verwerken.

De financiële gevolgen hiervan zijn per jaar weergegeven in het financieel overzicht.

Stelpost t.b.v. mogelijke onderuitputting Rijksmiddelen

Bij deze septembercirculaire worden we wederom geconfronteerd met een te verwachten onderuitputting op Rijksmiddelen. Zie ook de toelichting bij accres ontwikkeling. Het is allerminst uitgesloten dat dit bij toekomstige septembercirculaires niet het geval zal zijn. Voorgesteld wordt om hiervoor een stelpost van € 9000.000 in de begroting op te nemen om de te verwachten neerwaartse bijstelling van de toekomstige septembercirculaires op te vangen. Dit bedrag is gebaseerd op de onderuitputting 2019.

Voorlopige afrekening BTW-compensatiefonds 2019

Gezien de grote onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het BCF-plafond heeft de provinciaal toezichthouder richtlijnen opgesteld.

Op basis van deze richtlijnen is het volledige bedrag structureel uit de begroting van de gemeente Meierijstad verwijderd.

De ruimte onder het plafond voor het jaar 2019 is bij deze circulaire voorlopig berekend (voor de gemeente Meierijstad is dit een bedrag van € 347.000) en wordt als voorschot verwerkt in de septembercirculaire. In de meicirculaire 2020 wordt de ruimte onder het plafond definitief vastgesteld en wordt het eventuele verschil met de huidige raming afgerekend.

Donorwet

In het kader van de invoering van de nieuwe donorwet krijgen gemeenten een bijdrage vanaf 2020 voor de wettelijke verplichting om bij afgifte van paspoorten en rijbewijzen de aanvrager te informeren over orgaandonatie.

Bij de gemeente Meierijstad gebeurt dit al en leidt deze maatregel niet tot extra kosten.

Pilot veranderopgave inburgering

Vanaf 1 januari 2021 gaat het nieuwe inburgeringsstelsel van start. Het Ministerie van SZW initieert een pilotprogramma om lessen over de werking op te halen voor de verdere inrichting van een adaptief inburgeringsstelsel en om gemeenten voor te bereiden op de implementatie van de nieuwe wet. In gemeentelijke pilots worden belangrijke instrumenten en werkwijzen van het stelsel in de praktijk getest. In de septembercirculaire ontvangen 21 gemeenten, waaronder de gemeente Meierijstad, die hun aanvraag als hoofdaanvrager toegekend hebben gekregen, een bijdrage van € 200.000 voor de beoogde pilot. In deze tranche betreft het de pilotthema's brede intake/persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP), kwetsbare groepen in duale trajecten en integratie van vrouwelijke nareizigers en gezinsmigranten. De looptijd van de pilots is 1 jaar vanaf augustus 2019.

Voorgesteld wordt om de extra middelen te oormerken.

Diverse mutaties sociaal domein

In de septembercirculaire zijn diverse maatregelen opgenomen die betrekking hebben op het sociaal domein. Enkele voorbeelden hiervan zijn een herverdeling van middelen voor invoering wet verplichte GGZ, correctie loon- en prijsbijstellingen 2019 voor WMO en jeugd, ambulantisering GGZ, participatiebudget etc.

Naast deze zogenaamde taakmutaties hebben de ontwikkelingen uitkeringsbasis, accres ontwikkeling en hoeveelheidsverschillen (aanpassing maatstaven Meierijstad) welke hierboven al zijn toegelicht, sinds de overgang van het sociaal domein naar de algemene uitkering in 2019, ook gedeeltelijk betrekking op het sociaal domein. Met andere woorden, vanaf 2019 is ook het sociaal domein onderdeel van de accresontwikkelingen.

In de uitgangspunten is opgenomen dat middelen voor het sociaal domein in principe geoormerkt worden. Daarom stellen wij voor om niet alleen de taakmutaties van het sociaal domein te

oormerken, maar ook het aandeel van het sociaal domein in de ontwikkeling uitkeringsbasis, accres ontwikkeling en hoeveelheidsverschillen (aanpassing maatstaven Meierijstad).

Om de aanpassing voor het sociaal domein te kunnen bepalen is het, in ieder geval tot de herziening van 2021, mogelijk om de effecten op clusterniveau (cluster WMO opvang en begeleiding, WMO huishoudelijke verzorging, jeugdhulp en participatie) inzichtelijk te maken. Na 2021 zal het aan de nieuwe clusterindeling liggen of deze werkwijze nog mogelijk is.

De voorgaande mutaties leiden tot het volgende totaaloverzicht.

Mutaties septembercirculaire 2019						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering:						
Ontwikkeling uitkeringsbasis (aantal eenheden)	€ 138.945	€ 207.842	€ 487.473	€ 619.742	€ 619.682	€ 619.547
Accres-ontwikkeling	-€ 903.139	€ 692.807	€ 1.532.058	€ 1.652.645	€ 1.377.070	€ 1.445.610
Hoeveelheidsverschillen (aanpassing maatstaven Meierijstad)	€ 658.065	€ 694.185	€ 711.941	€ 722.136	€ 740.496	€ 756.696
Invoering wet verplichte GGZ (herverdeling)		-€ 23.249	-€ 23.611	-€ 24.046	-€ 24.653	-€ 25.187
Voorlopige afrekening BTW-compensatiefonds 2019	€ 347.361					
Correctie loon- en prijsbijstelling 2019 WMO 2015	-€ 1.430	-€ 1.478	-€ 1.502	-€ 1.531	-€ 1.570	-€ 1.605
Correctie loon- en prijsbijstelling 2019 jeugd	-€ 19.815	-€ 46.845	-€ 47.614	-€ 48.518	-€ 49.773	-€ 50.881
Ambulantisering GGZ	€ 56.522	€ 72.693	€ 91.944	€ 108.153	€ 110.949	€ 113.421
Wettelijke taak i-standaarden jeugdhulp		-€ 1.811	-€ 1.841	-€ 1.876	-€ 1.925	-€ 1.967
Wettelijke taak i-standaarden WMO 2015		-€ 1.478	-€ 1.502	-€ 1.531	-€ 1.570	-€ 1.605
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten jeugdhulp		-€ 29.663				
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015		-€ 87.823				
Beheerovereenkomst DSO-LV	€ 508	€ 621	€ 632	€ 675	€ 692	€ 692
Pilot veranderopgave inburgering	€ 200.000					
Toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang		€ 9.716	€ 9.876	€ 10.065	€ 10.328	€ 10.560
Roerende voorzieningen WLZ		-€ 3.557	-€ 3.614	-€ 3.683	-€ 3.778	-€ 3.863
Mobiliteitshulpmiddelen WLZ		-€ 30.986	-€ 45.395	-€ 55.417	-€ 62.447	-€ 67.936
Mutatie integratie-uitkering WMO						
BBZ-levensvatbaarheidsonderzoeken		€ 24.980	€ 25.461	€ 26.023	€ 26.776	€ 27.455
Donorwet		€ 14.279	€ 27.700	€ 28.227	€ 28.956	€ 29.601
Participatie	€ 89.891	€ 89.229	€ 88.884	€ 88.530	€ 88.090	€ 88.526
Voogdij 18+	-€ 18.706					
Totaal toename algemene uitkering septembercirculaire 2019:	€ 548.202	€ 1.579.462	€ 2.850.890	€ 3.119.594	€ 2.857.323	€ 2.939.064
Te oormerken middelen						
Loon- en prijsontwikkeling		€ 242.000	€ 242.000	€ 242.000	€ 242.000	€ 242.000
Verlaging aardgasbaten		€ 100.000	€ 200.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Stelpost tbv mogelijke onderuitputting Rijksmiddelen		€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000
Pilot veranderopgave inburgering	€ 200.000					
Mutaties subcluster WMO opvang en begeleiding (inclusief aandeel accres-ontwikkeling en aanpassing maatstaven)	€ 119.739	-€ 77.136	€ 15.424	€ 20.923	€ 15.728	€ 11.741
Mutaties subcluster WMO huishoudelijke verzorging (inclusief aandeel accres-ontwikkeling en aanpassing maatstaven)	€ 158.151	€ 164.973	€ 173.859	€ 177.163	€ 181.620	€ 185.665
Mutaties subcluster jeugdhulp (inclusief aandeel accres-ontwikkeling en aanpassing maatstaven)	-€ 11.610	-€ 42.024	-€ 12.592	-€ 15.967	-€ 16.361	-€ 16.725
Mutaties subcluster participatie (inclusief aandeel accres-ontwikkeling en aanpassing maatstaven)	€ 234.975	€ 239.021	€ 241.028	€ 243.496	€ 246.996	€ 250.902
Totaal te oormerken middelen septembercirculaire 2019:	€ 701.255	€ 1.526.834	€ 1.759.719	€ 1.867.615	€ 1.869.983	€ 1.873.583
Totaal netto-resultaat septembercirculaire 2019:	-€ 153.053	€ 52.628	€ 1.091.171	€ 1.251.979	€ 987.340	€ 1.065.481

Kanttekeningen

Extra middelen jeugdzorg

Bij de meicirculaire 2019 zijn extra middelen voor jeugdzorg beschikbaar gesteld voor de jaren 2019 tot en met 2021. Gemeenten mogen de compensatie van 2021 structureel doorzetten naar 2022 en volgende jaren door het opnemen van een stelpost. In deze septembercirculaire wordt niets vermeld over extra middelen jeugdzorg. Er is dus geen duidelijkheid gekomen over de extra middelen jeugdzorg voor 2022 en verder. Het komend jaar zal een onderzoek worden uitgevoerd in hoeverre er noodzaak is aan gemeenten ook na 2021 extra middelen voor jeugdzorg te verstrekken. Hier wordt duidelijkheid over gegeven bij de septembercirculaire 2020.

Evaluatie normeringssystematiek algemene uitkering

In het najaar van 2019 wordt er gestart met de evaluatie van de normeringssystematiek. Dit betekent dat er gekeken wordt naar een nieuwe opzet van de verdeelsystematiek voor de algemene uitkering. Dit kan mogelijk leiden tot (aanzienlijke) financiële gevolgen. Zowel positief als negatief.

Communicatie

De aanpassing van de algemene uitkering aan de hand van de septembercirculaire 2019 voor het jaar 2019 wordt verwerkt als onderdeel van de jaarrekening 2019. Het nadeel van de septembercirculaire 2019 is, na het oormerken van diverse middelen, in totaal +/- € 153.053.

De aanpassing van de algemene uitkering aan de hand van de septembercirculaire 2019 voor de jaren 2020 en verder wordt verwerkt in de 1^e bestuursrapportage 2020. Het voordeel voor het jaar 2020 is € 52.628. De jaren 2021 en verder hebben een voordeel van circa € 1.000.000.

Participatie

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiën

Zie bovenstaande overzichten.

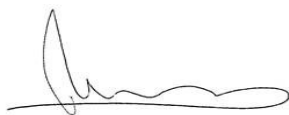
Planning

Bijlage(n)

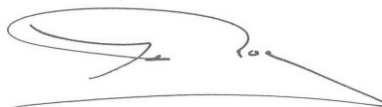
Ter inzage documenten

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad
De secretaris,

De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij